

Julkisen talouden tasapainottaminen

Taitetaan julkinen velkaantuminen

EK:n viestit päättäjille

Suomen julkinen talous on saatava kestävälle pohjalle. Tasapainotus on tehtävä ensisijaisesti menosäästöin ja talouden kasvua vahvistavilla rakenneuudistuksilla.

- EK pitää erittäin tärkeänä Suomessa muodostunutta laajaa poliittista sitoutumista julkisen talouden tasapainottamiseen.
- Suomen verotus on jo nyt monien verolajien osalta Euroopan kireimpien joukossa, joten painopisteen on oltava vahvasti menosäästöissä ja rakenneuudistuksissa.
- Päätöksiä tehtäessä on otettava huomioon niiden dynaamiset vaikutukset – esimerkiksi ylimpien marginaaliveroprosenttien kiristämällä ei saataisi tosiasiasa lainkaan kohennettua julkista taloutta.

Kestävä julkinen talous takaa turvallisuuden ja tulevien sukupolvien hyvinvoinnin

Suomen julkinen velka on kehittynyt viimeisen 20 vuoden aikana huolestuttavasti. Velkaantuminen alkaa olla jo kestäättömällä tasolla.

Vuonna 2008 Suomen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen oli samaa luokkaa Ruotsin ja Tanskan kanssa, nyt se on jo noin kolminkertainen niihin nähden. Ilman uusia toimia Suomen velka on nousemassa jo noin sataan prosenttiin BKT:sta vuonna 2030.

Suomi on tähän asti saanut vielä lainarahaa kohtuullisin ehdoin. Suomalaisten päättäjien kykyyn kääntää velkaantuminen laskuun uskotaan. Tämä lupaus on pystyttävä nyt lunastamaan.

Suomen julkisen velan korkomenot ovat nousseet voimakkaasti. Vuonna 2026 korkomenot lähestyvät jo viittä miljardia ja vuonna 2030 niiden ennustetaan olevan nykyrahassa noin seitsemän miljardia. Jos Suomen kykyä hoitaa velkaantuminen aletaan epäillä, pienikin korkomarginaalin nousu johtaa suuriin lisäkuluihin.

EU:ssa ovat astuneet voimaan uudet finanssipoliittiset säännöt. Julkisen talouden ohjaus tiukkenee erityisesti maille, joiden velkasuhde ylittää 90 prosenttia BKT:sta. Lisäksi Suomessa eduskunta on laajalla enemmistöllä päättänyt kansallisesta finanssipoliittisesta lainsäädännöstä ("velkajarru"), jonka tavoitteena on varmistaa velkatason lasku pitkällä aikavälillä lähemmäs muita Pohjoismaita.

Velkaantumisen katkaiseminen nopeasti on välttämätöntä. EK kannattaa uskottavia EU:n finanssipoliittisia sääntöjä sekä tukee voimakkaasti kansallista laajaa poliittista sitoutumista tähän tavoitteeseen.

Julkisen talouden tuntuva korjausliike on omissa intresseissämme – hyvinvointiyhteiskunnan tärkeimpien osien säilyttäminen tuleville sukupolville edellyttää sitä. Myös turvallisuus edellyttää vahvaa julkista taloutta: uskottavan puolustuksen rakentaminen epävarmoina aikoina vaatii lisää liikkumatilaa julkiseen talouteen.

Lisätiedot:

Pääekonomisti, johtaja Penna Urrila, +358405707860, penna.urrila@ek.fi @peurila